

РЕШЕНИЕ

№ 5329

гр. София, 04.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 170 СЪСТАВ, в публично заседание на десети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: РОЗАЛИНА Г. БОТЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ АСП. ПЕТРОВА
като разгледа докладваното от РОЗАЛИНА Г. БОТЕВА Гражданско дело № 20221110136553 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 310 и сл. ГПК.

Предявени са кумулативно обективно съединени иски, както следва: с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за признаване за незаконно на уволнението, извършено със Заповед № *****/13.06.2022 г. на Изпълнителния директор на „*****“ ЕАД и неговата отмяна; с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ за възстановяване на ищеца на заеманата преди уволнението длъжност „финансов контролор“ при ответника, както и с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 225, ал. 1 КТ за заплащане на сумата 10 464 лв., представляваща обезщетение за оставане без работа за периода от 14.06.2022г. до 14.12.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 06.07.2022г. до окончателното плащане.

Ищецът Д. А. А., твърди, че по силата на трудов договор № РД- 07- 021/ 30.05.2018г. бил страна по трудово правоотношение с ответното дружество „*****“ ЕАД, в рамките на което е изпълнявал длъжността „финансов контролор“, считано от 01.06.2018г. Трудовият договор бил сключен с 6- месечен срок на изпитване в полза на работодателя. Последното брутно месечно трудово възнаграждение на ищеца било в размер на 1744 лв. Поддържа, че със Заповед № *****/г. на изпълнителния директор на ответното дружество, считано от 14.06.2022г., трудовото му правоотношение е прекратено, на основание чл. 328, ал. 2 КТ, поради сключването на договор за управление на предприятието № РД- 13- 37/ 18.11.2021г., което счита за незаконосъобразно. Съображенията, изложени в исковата молба, са следните: 1) посочва се, че не е налице валидно сключен договор за

управление, с който се цели постигане на определен стопански резултат; 2) твърди се, че заеманата от ищеца преди уволнението длъжност не е ръководна по смисъла на пар. 1, т.3 от ДР на КТ, тъй като на лицето не са възложени организирането и планирането на трудовия процес, разпределянето на задачи между работниците и служителите и контролирането на тяхното изпълнение, а възложената работа е свързана с обработка, проверка и контрол върху документи, без да се упражнява контрол върху конкретни служители. Поддържа се, че от анализа на длъжностната характеристика и осъществяваните от ищеца трудови функции може да се установи, че той не е ръководил, контролирал или отговарял за други работници или служители, че такива не са му били подчинени, както и че не е разпределял и поставял задачи. Посочено е, че съгласно длъжностната характеристика, изпълняваната от ищеца преди уволнението длъжност е подчинена на изпълнителния директор и пряко подчинена на заместник-изпълнителния директор, но не е имало подчинени на нея длъжности или служители. Изтъква се, че след уволнението ищецът е останал безработен поради незаконосъобразното уволнение и се претендира обезщетение в размер на brutното му трудово правоотношение за периода, в който е останал без работа поради уволнението, но за не повече от 6 месеца.

По изложените съображения отправя искане извършеното със Заповед № *****г. на изпълнителния директор на ответното дружество за прекратяване на трудовото му правоотношение да бъде признато за незаконно и да бъде отменено, като бъде възстановен на заеманата преди уволнението длъжност „финансов контролор“. Претендира и заплащане на обезщетение за оставане без работа в размер на 10 464 лв. за периода от 14.06.2022г. до 14.12.2022г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Претендират се и направените по делото разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът „*****“ ЕАД, е подал отговор на исковата молба, с който не оспорва възникването на трудово правоотношение между него и ищеца, по силата на трудов договор № РД- 07- 021/ 30.05.2018 г, както и че със Заповед № *****/ 13.06.2022 г. на изпълнителния директор на ответното дружество, считано от 14.06.2022г., същото е прекратено, на основание чл. 328, ал. 2 КТ. Посочено е, че на 18.11.2021г., между ответното дружество и изпълнителния му директор Пантелей Мемцов е сключен договор за възлагане на управлението. Счита, че ищецът е заемал ръководна длъжност, по смисъла на § 1, т.3 ДР на КТ, като посочва, че освен критериите, изведени в легалната дефиниция, следва да се вземе предвид и мястото на длъжността в общата структура на длъжностите в предприятието. Поддържа се, че длъжността „финансов контролор“ е ръководна, тъй като е част от централното управление в структурата на дружеството, към която се твърди, че спадат само ръководни длъжности, и тъй като ищецът изпълнявал важни ръководни функции във връзка с контролирането на изпълнението

на различни видове задачи, поставени на други работници и служители. Твърди се, че част от функциите му включват предварителен контрол по смисъла на Вътрешните правила на дружеството, а именно – да върне документацията за окомплектоване, при наличие на непълноти и пропуски в нея; да изисква и получава всички данни и документи; както и да изисква допълване на документацията. Така установените изрични задължения на финансовия контролор се считат допълнени от задължението му да изпълнява и допълнителни задачи, възложени му от „заместник-изпълнителния директор“ и от „изпълнителния директор“, каквито са били обективирани в заповеди, с които му е възлагано извършването на определени действия по управление и контрол на работата в предприятието, като е бил назначаван за председател на конкретни комисии или му е бил възлаган контролът върху изпълнението на конкретни заповеди. Моли се първоинстанционният съд да отхвърли предявените от ищеца искове, като неоснователни, както и да бъдат присъдени направените в производството съдебни разноски.

Съдът, като съобрази представените по делото доказателства, намери за установено от фактическа страна следното:

Между страните е сключен трудов договор № РД- 07- 021/ 30.05.2018г., по силата на който ищецът е заемал длъжността „финансов контролор“. Страните са договорили основно трудово правоотношение в размер на 1300 лева и допълнително за придобит трудов стаж и опит в размер на 0,6% от основното трудово възнаграждение за всяка година трудов стаж в размер на 93,60 лева. С допълнително споразумение от 07.09.2021г. към трудовия договор, е изменен размерът на основното трудово възнаграждение от 1300 лева на 1600 лева, както и на допълнителното, като страните са договорили, че към датата на сключване на анекса размерът на допълнителното трудово възнаграждение е 9 % от основното трудово възнаграждение в размер на 144 лева.

Със Заповед № *****г. на изпълнителния директор на ответното дружество, трудовият договор е прекратен, поради сключване на договор на управление на предприятието, на основание чл. 328, ал. 2 КТ, считано от 14.06.2022г.

Видно от представеното поименно щатно разписание, длъжността „финансов контролор“ се намира в централното управление и е подчинена на изпълнителния директор и заместник- изпълнителния директор. На финансовия контролор няма подчинени лица.

Съгласно представената длъжностна характеристика за длъжността „финансов контролор“, дейността на същия е контролна, аналитична и оперативна. Посочено е, че длъжността е подчинена на „изпълнителния директор“ и пряко подчинена на „заместник- изпълнителния директор“, както и че работата се отчита пред Изпълнителния директор. На посочената длъжност няма други пряко подчинени

длъжности. Част от преките задължения на финансовият контролор са да осъществява предварителен контрол за законосъобразност върху основните дейност на дружеството, да извършва документни проверки за законосъобразността на изрично изброен кръг от решения (решения, свързани с разходването на средства за доставка на консумативи, решения, свързани с разпореждане с активи, управление и стопанисване на имущество, решения, свързани с процедури за възлагане на обществени поръчки, решения, свързани с назначаване на служители), да изисква и получава документация, необходима за произнасянето му, да документира извършения предварителен контрол за законосъобразност, да води регистър на предоставената и проверена документация, да отговаря за правилното функциониране и усъвършенстване на Системата за финансово управление и контрол, да участва в съгласуване на правила, методики, инструкции, указания и вътрешноправни документи, регламентиращи дейността на дружеството, да участва в дейността, контрола и координацията по изпълнение на антикорупционни процедури, във връзка с постъпили предложения, сигнали и мониторинг на действащи процедури с насоченост превенция и противодействие на корупцията, да информира изпълнителния директор за възникнали проблеми в контролната дейност, да изпълнява и други задачи, възложени от изпълнителния директор и заместник- изпълнителния директор, в рамките на неговата компетентност. В длъжностната характеристика е посочено, че ищецът има право на достъп до личните данни на служителите в дружеството, на клиенти и контрагенти на дружеството, при спазване на определената политика за поверителност.

От представените Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол се установява, че предварителният контрол, извършван от финансовият контролор е контрол за законосъобразност на всички документи и действия, свързани с дейността на дружеството, преди поемане на задължение или извършване на разход. Предварителният контрол е дейност, която се осъществява на няколко етапа- предоставяне на цялата документация във връзка с поемане на задължение, извършване на конкретни проверки- документални и на място, писмено изразяване на мнение. При осъществяване на дейността си финансовият контролор е функционално независим и има право да изисква и получи всички данни и документи, вкл. и в електронен формат.

Пред настоящата инстанция са представени заповеди, издадени от изпълнителния директор на ответното дружество.

Със заповед № РД- 06- 99/ 12.06.2018г., заповед № РД- 06- 122/ 03.08.2018г., заповед № РД- 06- 149/ 28.09.2018г., заповед № РД- 06- 152/ 08.10.2018г., заповед № РД- 06- 157/ 10.10.2018г., заповед № РД- 06- 159/ 15.10.2018г., заповед № РД- 06- 169/ 09.11.2018г., заповед № РД- 06- 3/ 11.02.2019г., заповед № РД- 06- 4/ 20.02.2019г., заповед № РД- 06- 5/ 21.02.2019г., заповед № РД- 06- 14/ 02.04.2019г., заповед № РД- 06- 20/ 02.05.2019г., заповед № РД- 06- 185/ 01.07.2019г., заповед № РД- 06- 206/

31.07.2019г., заповед № РД- 06- 299/ 30.12.2019г., заповед № РД- 09- 115/ 22.10.2020г., заповед № РД- 09- 122/ 30.10.2020г., заповед № РД- 09- 138/ 30.11.2020г., заповед № РД- 09- 126/ 19.11.2021г., заповед № РД- 09- 135/ 29.11.2021г., заповед № РД- 09- 136/ 29.11.2021г., издадени от изпълнителния директор на ответника, е наредено да се извърши приемане и предаване на всички активи, архив и текуща документация в присъствието на комисия, чийто председател е ищецът.

Със заповед № РД- 06- 117/ 18.07.2018г. на изпълнителния директор на ответника е назначена комисия, с председател ищеца, която да извърши проверка във връзка с получен сигнал.

Със заповед № РД- 06- 182/ 24.06.2019г. на изпълнителния директор на ответника е назначена комисия, с председател ищеца, която да извърши инвентаризация на активи.

Със заповед № РД- 09- 107/ 30.9.2020г. на изпълнителния директор на ответника е назначена комисия, с председател ответника, която да провери документите, във връзка с договор за доставка на лек автомобил при условията на финансов лизинг.

Със заповед № РД- 09- 121/ 26.10.2021г., заповед № Д- 09- 125/ 95.11.2021г., издадени от изпълнителния директор на ответника, е назначена комисия, с председател ответника, която да извърши проверка на работното време от служители в Централното управление на дружеството.

Със заповед № РД- 06- 180/ 21.06.2019г. на изпълнителния директор на ответника е наредено ръководителите на ЗЕПБ да извършват контрол относно попълването на дневниците за настанените туристи. Осъществяването на контрол върху изпълнението на заповедта е възложено на ищеца.

Със заповед № РД- 06- 233/ 15.10.2019г. на изпълнителния директор на ответника е в назначена комисия, която да изготви доклад, съдържащ обосновка за необходимостта от бракуване на лек автомобил.

Пред настоящата инстанция е представен договор за управление на предприятие № РД- 13- 37/ 18.11.2021г., сключен между ответното дружество и Пантелей Мемцов.

Въз основа на така приетата фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

По общите факти:

Страните не спорят, а се установява и от представените по делото писмени доказателства- трудов договор № РД- 07- 021/ 30.05.2018г. и допълнително споразумение към него от 07.09.2021г., и Заповед № *****г. на изпълнителния директор на ответното дружество, че между тях е съществувало безсрочно трудово правоотношение, възникнало въз основа на трудов договор, по силата на което ищецът е заемал длъжността „финансов контролор”, прекратено поради сключване на

договор за управление.

По иска за отмяна на заповедта за уволнение, с правно основание чл. 344, т. 1 КТ:

За да е законно уволнението на основание чл. 328, ал. 2 КТ, е необходимо да са налице кумулативно следните критерии: 1) да е налице валидно сключен договор за управление на предприятието, с който се цели постигането на определен стопански резултат, без оглед формата на собственост на капитала на дружеството; 2) правото за прекратяване на трудовото правоотношение да е упражнено в 9- месечен срок от реалното започване на осъществяване на функциите по договора за управление и 3) заемащата от уволнения служител длъжност да е ръководна по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на КТ.

Установяването на законосъобразността на уволнението е в доказателствена тежест на работодателя- ответник, който следва при условията на пълно доказване да установи в процеса наличието на посочените законови предпоставки.

Ищецът трябва да посочи всички факти, които опорочават, отлагат или погасяват оспорваното потестативно право на работодателя да уволни работника/служителя, а ответникът- всички факти, които пораждат това право или имат значение за надлежното му упражняване. Съдът не може да основе решението си на факти, които опорочават, отлагат или погасяват оспорваното потестативно право, но не са посочени от ищеца в исковата молба. Непосочени пороци на заповедта за уволнение не могат да се въвеждат в предмета на спора от съда, тъй като по този начин ще се наруши принципът на диспозитивното начало в гражданския процес и съдът ще се произнесе извън сезирането (в този смисъл са решение № 92/ 14.04.2016г. по гр.д. № 4515/ 2015г. на ВКС, IV г.о.; решение № 174/ 13.10. 2016г. по гр.д. № 659/ 2016г. на ВКС, III г.о.; решение № 23/ 02.02.2016г. по гр.д. № 4553/ 2015г. на ВКС, IV г.о.; решение № 160/ 01.06.2016г. по гр.д. № 222/ 2016 г. на ВКС, IV г.о.). Непредявените от ищеца обстоятелства, които опорочават уволнителното волеизявление, се преклудират. Съдът не може да обсъжда и разглежда твърдения за факти, осъществили се преди предявяване на иска, които ищецът не е предявил по надлежния ред. Решението по иск за признаване на уволнението за незаконно не може да се основе на факти, които опорочават или погасяват спорното потестативно право, ако не са изрично посочени от ищеца като такива.

Спорът между страните е концентриран върху това дали е сключен договор за управление и дали заемащата от ищеца длъжност е била ръководна.

За установяване сключването на договор за управление ответникът е представил договор за управление на предприятието № РД- 13- 37, сключен на 18.11.2021г. между ответното дружество и Пантелей Мемцов. Твърдението за незаконосъобразност на уволнението, наведено от ищеца, е че не е сключен договор за управление. Съгласно

установената съдебна практика (решение № 4 от 7.04.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2285/2021 г., IV г. о., ГК, решение № 256 от 7.11.2019 г. на ВКС по гр. д. № 944/2019 г., IV г. о., ГК; решение № 261 от 30.10.2017 г. на ВКС по гр. д. № 593/2017 г., IV г. о., ГК), която настоящият съдебен състав споделя, за да е налице договор за управление, е достатъчно да е сключен нов договор, с който собственикът на предприятието или негов представител срещу уговорено възнаграждение е възложил управлението на предприятието на оправомощено от закона лице (управител, изпълнителен директор на дружеството) срещу възнаграждение и лицето да е започнало изпълнението по договора. Изводът произтича от правната характеристика на договора за управление. Той е каузален, а неговото основание/ кауза/ цел, към която е насочен, е лицето, на което срещу възнаграждение е възложено управлението, на свой риск и полагайки грижата по чл. 281 ЗЗД да постигне оптимален стопански резултат. Същественото е всеки договор за управление да съдържа бизнес задача с конкретни икономически показатели, които управляващият предприятието трябва да постигне, а именно производителност, рентабилност, обем на оборота, печалби, поддържане на работни места, финансови задължения и инвестиции, а въз основа на бизнесзадачата, управляващият е длъжен да разработи бизнеспрограма, която да предложи и следва да изпълни по време на действие на договора. Освен това възнаграждението му следва да обвързано от постигнатите финансови резултати, като при неизпълнение на програмата той носи икономическа отговорност, поради което при сключване на договора се определя и гаранция. С оглед изложеното на управителя е предоставена възможност да сформира управленски екип, поради което му се предоставят правата по чл. 328, ал. 2 КТ. Конкретиката на случая сочи, че със сключеният договор е възложено управлението на предприятието на Пантелей Мемцов. Последният е поел задължение спрямо ответното дружество за постигане на определен стопански резултат, изпълнявайки стратегическия бизнес план за развитие на ответника. Изложеното обуславя извод, че в случая е сключен договор за управление на ответното дружество, с което е изпълнен първият елемент от фактическия състав на чл. 328, ал.2, КТ.

Деветмесечният срок по чл. 328, ал. 2, изр. 2 КТ има за начало първия конкретен акт на управление на предприятието, предприет от лицето, на което това е възложено срещу възнаграждение със сключения нов договор. Необходимо е този акт да демонстрира поето и започнало управление на предприятието, а законът не изисква да е акт на изпълнение по конкретно възложена от работодателя бизнес програма или бизнес план. В случая не са представени доказателства кога управителят е предприел такова действие. В случая ищецът не е навел твърдения, че уволнението е извършено след деветмесечният срок по чл. 328, ал. 2 КТ, а и уволнението е извършено в деветмесечен срок от сключване на договора.

При извод за наличие на първите две предпоставки от фактическия състав на уволнителното основание по чл. 328, ал. 2 КТ, следва да бъде разгледано наличието на

третата- дали заеманата от ищеца е ръководна.

На основание чл. 328, ал. 2 КТ могат да бъдат уволнявани само служители от ръководството на предприятието.

Доводът, че ищецът не е заемал ръководна длъжност е аргументирано с твърдения, че същият не е ръководел персонал, не е разпределял и поставял задачи за изпълнение.

Кодексът на труда в ДР, § 1, т. 3 дава легална дефиниция на това понятие. Съгласно тази дефинитивна правна норма, „ръководство на предприятието“ е ръководителят на предприятието, неговите заместници и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес, включително и в поделение на предприятието, както и колективните изборни органи за управление (стопански съвет, управителен съвет, изпълнително бюро, оперативно бюро и други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес). Следователно, тази разпоредба разширява приложното поле на чл. 328, ал. 2 КТ, като освен ръководителят на предприятието и неговите заместници са включени и лицата, които съобразно своите трудови задължения ръководят трудовия процес, без значение на кое управленско равнище се намират. В този смисъл в "ръководството на предприятието" са включени всички лица, които притежават ръководни, организаторски и контролни функции по отношение на определени лица или по отношение на производствената и служебната дейност. При преценка дали дадена длъжност е "ръководна" следва да се преценява конкретно при всеки случай като критерия за преценка освен задълженията по длъжностна характеристика следва да включва и мястото на длъжността в общата структура на длъжностите в предприятието и включените в длъжността трудови функции. Преценката за това дали длъжността е ръководна по смисъла на чл. 328, ал. 2 КТ и § 1, т. 3 ДР КТ, когато случаят се отнася и до "други лица, на които е възложено ръководството на трудовия процес", изисква съдът да анализира съвкупно задълженията на уволнения - по длъжностната характеристика и другите събрани доказателства, които са релевантни за отношенията между уволненото лице и подчинените му служители, а не между него и ръководителите му. В т.см. е и практиката на касационната инстанция в приложението на чл. 328, ал. 2 КТ и § 1, т. 3 от ДР на КТ- решение № 68/07.04.2015г. по гр.д. № 2712/ 2014г. на ВКС, III г.о., решение № 178/ 07.11.2016г. по гр.д. № 1838/ 2016г. на ВКС, III г.о., Решение № 4 от 7.04.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2285/2021 г., IV г.о., Решение № 50025 от 14.03.2023 г. на ВКС по гр. д. № 1682/2022 г., IV г.о., която настоящият състав споделя.

Съгласно представената длъжностна характеристика за длъжността „финансов контролор“, дейността на същия е контролна, аналитична и оперативна. Посочено е, че длъжността е подчинена на „изпълнителния директор“ и пряко подчинена на „заместник- изпълнителния директор“, както и че работата се отчита пред

изпълнителния директор.

Според длъжностната характеристика на длъжността, финансовият контролор организира финансовата дейност на дружеството, осъществява вътрешния финансов контрол, организира и осъществява предварителен вътрешен контрол на законосъобразност на всички документи и действия, свързани с дейността на дружеството, преди поемане на задължение или извършване на разход, осъществява контрол по спазване на финансова и платежна дисциплина, участва в съгласуване на правила, методики, инструкции, указания и вътрешноправни документи, регламентиращи дейността на дружеството, участва в дейността, контрола и координацията по изпълнение на антикорупционни процедури, изпълнява и други задачи, възложени от изпълнителния директор и заместник- изпълнителния директор, в рамките на неговата компетентност. С оглед изложеното, настоящият състав счита, че заеманата от ищеца длъжност попада в кръга на длъжностите, предвидени в разпоредбата на чл. 328, ал. 2 КТ, тъй като определените □ функции, съгласно длъжностната характеристика са ръководни.

Поради изложеното, съдът намира, че са налице кумулативно изискуемите предпоставки за осъществяване на законосъобразно уволнение по смисъла на чл. 328, ал.2 КТ. Изложеното обуславя извод за неоснователност на предявения иск за отмяна на уволнението и неговото отхвърляне.

По иска за възстановяване преди уволнението длъжност, с правно основание чл. 344, т. 2 КТ и иска за присъждане на обезщетение вследствие вредите от незаконно уволнение, с правно основание чл. 344, т. 3 КТ:

Основателността на посочените иски е обусловена от основателността на иска за законосъобразност на уволнението. В случая извършването на уволнението в съответствие със закона предполага неоснователността на предявените иски за възстановяване преди уволнението длъжност и за присъждане на обезщетение вследствие вредите от незаконно уволнение.

По разноските:

При този изход на спора по делото, право на разноски възниква в полза на ответника. В случая същият е поискал присъждането на направените от него разноски до приключване на устните състезания пред настоящата инстанция и е представил доказателства, че е направил разноски за адвокатско възнаграждение. Ето защо на ответника следва да се присъдят разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1550 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Д. А. А., с ЕГН *****, против „*****“ ЕАД, с ЕИК *****, обективно кумулативно съединени иски за отмяна на уволнението, извършено със заповед № *****г. на изпълнителния директор на „*****“ ЕАД, на основание чл. 328, ал. 2 КТ, поради сключване на договор за управление, на основание чл. 344, т. 1 КТ; за възстановяване на Д. А. А., с ЕГН *****, на заеманата преди уволнението длъжност „финансов контролор, на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ; за сумата 10 464 лева (десет хиляди четиристотин шестдесет и четири лева), представляваща обезщетение за оставане без работа за периода от 14.06.2022г. до 14.12.2022г., на основание чл. 344, ал. 1, т. 3, вр. чл. 225, ал. 1 КТ.

ОСЪЖДА Д. А. А., с ЕГН ***** да плати на „*****“ ЕАД, с ЕИК ***** сумата 1 550 лева (хиляда петстотин и петдесет лева), представляваща направени пред първоинстанционния съд разноси за адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____